

Man kan altid diskutere, om SF's forslag er det rigtige, om ikke det er for voluminøst, om ikke der er for mange punkter i det, men vi vil gerne fra Kristendemokraternes side støtte forslaget. Man kunne tage de to første pinde ud og så starte der. Det er åbenbart svært at få lydhørhed over for den problemstilling, som SF rejser her.

En anden ting, som jeg synes er væsentlig at lægge mærke til, og som fru Elsebeth Gerner Nielsen også var inde på, er, at det jo er de svageste, det går hårdest ud over. Man ved, at der, hvor der er størst koncentration, er i spædbørn, og det er jo underligt, at de skal udsættes for noget, som vi andre helst vil være fri for, at de uskyldigt kan blive udsat for det gennem moderermælken. Det er utilstedeligt, ikke at moderen slipper af med stofferne på den måde, men at de overføres til barnet.

Kl. 17.00

Så vi støtter altså forslaget. Det kan sagtens være, at der er en bedre måde at gøre tingene på, men så synes jeg, at de, der er kritiske over for forslaget, skulle komme med et bud, som er bedre. Man kunne jo også støtte det ud fra den betragtning, at det er forureneren, der betaler, og det her er i hvert fald forurening af den menneskelige organisme.

Formanden:

Tak til hr. Mogens Nørgård Pedersen.

Så er det hr. Jørn Jespersen som ordfører for forslagsstillerne.

Jørn Jespersen (SF):

Allerførst skal jeg hilse fra hr. Keld Albrechtsen og sige, at Enhedslisten kan støtte forslaget.

Så vil jeg sige, at jeg er glad for, at der tilsyneladende er en relativt bred enighed om, at vi har med et ganske stort sundheds- og miljøproblem at gøre her. Der er tale om en række stoffer, om hvilke vi ved, at mange af dem på mange forskellige måder er meget giftige for menneskers sundhed. De kan være kræftfremkaldende, de kan være leverskadelige, de kan være reproduktionstoksiske osv.

Det er stoffer, som er persistente, det vil sige, at de – som også andre ordførere har nævnt – minder meget om pcb og ddt: De nedbrydes ikke, når de først er kommet ud i naturen.

Som der står på Miljøstyrelsens hjemmeside: Når de først er ude i miljøet, så bliver de der. De er oven i købet bioakkumulerbare, det vil sige, at de hober op i vores organisme i stadig større

koncentrationer slægtled for slægtled. Det er nogle stoffer, som er yderst kritiske at bruge, og som vi burde have en langt bedre regulering af, end vi har i dag.

Vi finder dem alle steder i miljøet. De er i alle vores hjem. Når man bruger sin støvsuger, så findes de i støvsugerposen bagefter. Og de findes i fedtvævet på kaskelothvaler i de dybeste oceaner. Det er et globalt problem, forureningen er allerede i store mængder spredt globalt, og jo længere vi bliver ved at bruge dem, jo mere hober de sig op i dyr og mennesker.

Den nuværende måde at regulere dem på er klart utilstrækkelig. Vi undersøger dem stof for stof, og det er jo det, der er det helt forkerte i tilgangen, at vi accepterer denne gammeldags måde at regulere kemikalier på, som ligger i EU-systemet, nemlig at vi tager et enkelt stof og begynder at undersøge det meget grundigt og videnskabeligt. Det er dyrt, og det tager lang tid. Det betyder, at vi kun får reguleret ganske få stoffer i løbet af en 10-års-periode, netop fordi det er så langsommeligt og dyrt at gøre det.

Når vi snakker bromerede flammehæmmere, så er der altså ca. 70 stoffer tilgængelige på markedet i dag. Det er ikke alle, der bliver brugt, men de kunne i princippet blive brugt. Det vil sige, at hvis vi har den fremgangsmåde, som vi har i dag med at regulere dem stof for stof, så kan vi altså klare to stoffer på 10 år, og det betyder rent faktisk, at hvis vi skal igennem alle stofferne, fordi fabrikanterne, når nogle bliver forbudt, udskifter dem med andre, så vil det tage 350 år.

Det er muligt, at det er sådan lidt et skræmmebillede af situationen, men det er i hvert fald en klar illustration af, at det er en klart meget langsommelig proces, og at det kan tage mange år, før vi kommer gennem alle stofferne med den nuværende fremgangsmåde. Derfor er det efter SF's opfattelse nødvendigt at bruge en anden tilgang til regulering af de her stoffer, nemlig en tilgang, hvor vi siger, at vi regulerer dem stofgruppe for stofgruppe.

Hvis ét stof i en bestemt gruppe har vist sig at være skadeligt for sundhed og miljø, så forbyder vi hele gruppen. Så kan man eventuelt senere hen undersøge nogle af dem og frikende dem og sige, at det viste sig ikke at holde stik for det pågældende stof, o.k., så tillader vi det. Men vi vender bevisbyrden om, sådan at tvivlen kommer mennesker og miljø og sundhed til gode.

Det er jo også det, der ligger i REACH-systemet, som EU måske indfører, det er i hvert fald